

حلقه for

حلقه for یک بلاک کد را به صورت تکراری اجرا کرده تا اینکه شرط دیگر معتبر نباشد.

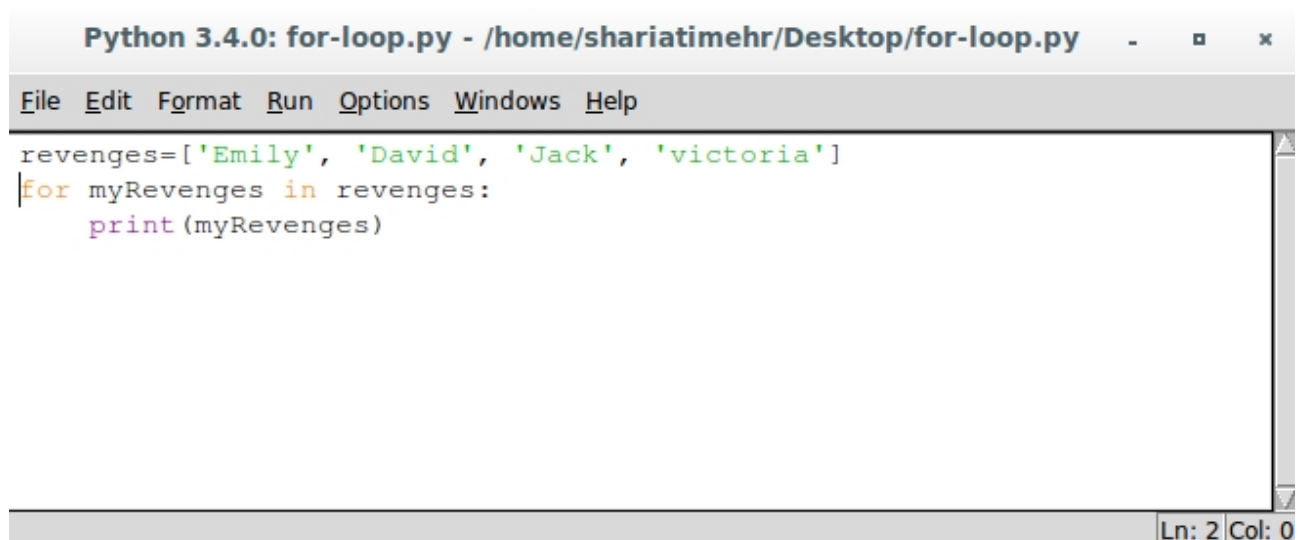
ایجاد حلقه از طریق عنصر یک تکرارشدنی

در پایتون هر چیزی که بتواند تکرار شود را تکرارشدنی می‌گویند. مثل یک رشته یا یک لیست یا یک تاپل. سینتکس ایجاد یک حلقه به صورت زیر می‌باشد:

```
for a in iterable:  
    print (a)
```

برای مثال

```
revenges = ['Emily' , 'David' , 'Jack' ,  
'victoria']  
for myRevenges in revenges :  
    print ( myRevenges )
```


The screenshot shows a Python 3.4.0 IDE window titled "Python 3.4.0: for-loop.py - /home/shariatimehr/Desktop/for-loop.py". The window has a menu bar with "File", "Edit", "Format", "Run", "Options", "Windows", and "Help". The code editor contains the following Python code:

```
revenges=['Emily', 'David', 'Jack', 'victoria']  
for myRevenges in revenges:  
    print (myRevenges)
```

The status bar at the bottom right indicates "Ln: 2 | Col: 0".

در مثال بالا ابتدا لیستی با نام revenges را تعریف کردیم و چهار عضو را درون آن قرار دادیم. سپس در خط بعد با استفاده از حلقه for هر کدام از اعضا را به ترتیب از لیست revenges بیرون کشیده و درون متغیر myRevenges قرار می‌دهیم. مثلاً اولین عضو یعنی emily را از لیست revenges بیرون کشیده و درون متغیر myRevenges ریخته در خط بعدی با استفاده تابع پرینت این عضو را چاپ می‌کنیم. چون لیست ما هنوز ۳ عضو دیگر دارد پس شرط باقی است و همین فرایند را برای سایر اعضای لیست انجام می‌دهیم و آن‌ها هم چاپ می‌شوند. وقتی که هیچ عضوی از لیست باقی نماند، حلقه ما هم پایان می‌پذیرد.

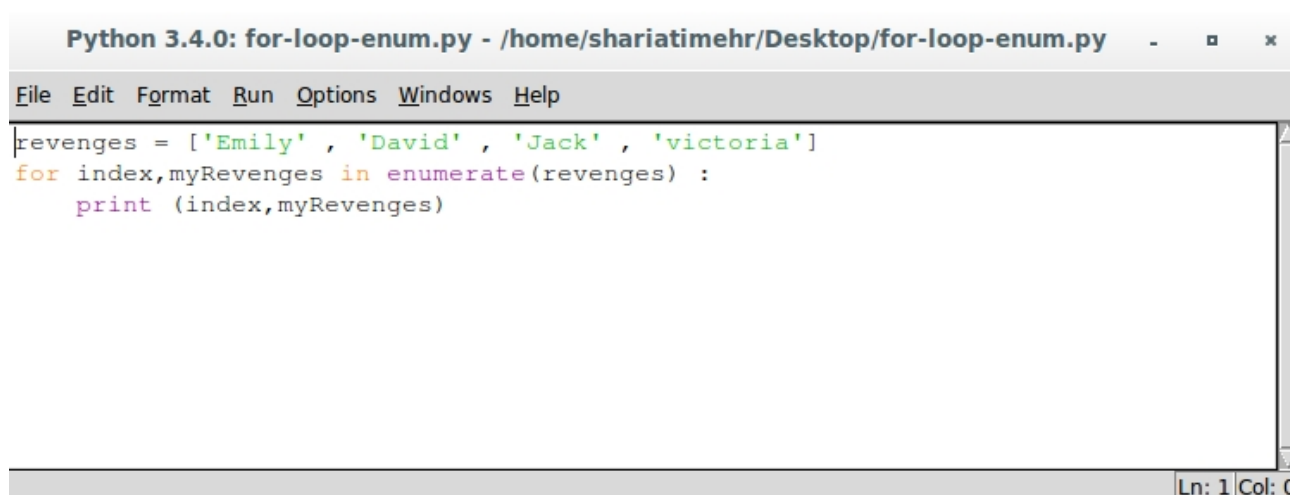
```
Python 3.4.0 Shell
File Edit Shell Debug Options Windows Help
Python 3.4.0 (default, Jun 19 2015, 14:20:21)
[GCC 4.8.2] on linux
Type "copyright", "credits" or "license()" for
more information.
>>> ===== RESTART =
=====
>>>
Emily
David
Jack
victoria
>>> |
```

Ln: 10 Col: 4

به منظور نمایش ایندکس اعضا می‌توانیم از تابع enumerate استفاده کنیم :

```
revenges = ['Emily' , 'David' , 'Jack' ,  
'victoria']  
for index,myRevenges in enumerate(revenges)  
:  
    print (index,myRevenges)
```

A screenshot of a Python 3.4.0 IDE window. The title bar reads "Python 3.4.0: for-loop-enum.py - /home/shariatimehr/Desktop/for-loop-enum.py". The menu bar includes "File", "Edit", "Format", "Run", "Options", "Windows", and "Help". The code editor contains the same Python code as shown in the previous block. The status bar at the bottom right indicates "Ln: 1 Col: 0".

```
Python 3.4.0: for-loop-enum.py - /home/shariatimehr/Desktop/for-loop-enum.py  
File Edit Format Run Options Windows Help  
revenges = ['Emily' , 'David' , 'Jack' , 'victoria']  
for index,myRevenges in enumerate(revenges) :  
    print (index,myRevenges)  
Ln: 1 Col: 0
```

در این حالت علاوه بر متغیر myRevenges ، متغیر دیگری با نام index نیز اضافه می‌شود . همچنین لیست revenges را با استفاده از تابع enumerate سرشماری می‌کنیم . اتفاقی که رخ می‌دهد این است که علاوه برداشتن اعضا از لیست و قرار دادن آن‌ها در متغیر myRevenges برای چاپ ، ایندکس آن‌ها توسط تابع enumerate به متغیر index برای چاپ داده می‌شود .


```
Python 3.4.0 Shell
File Edit Shell Debug Options Windows Help
Python 3.4.0 (default, Jun 19 2015, 14:20:21)
[GCC 4.8.2] on linux
Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>> ===== RESTART =====
>>>
0 Emily
1 David
2 Jack
3 victoria
>>> |
```

در مثال بعدی مشاهده می کنید که چگونه درون یک حلقه وارد می شویم :

```
message = 'Hello'
for i in message:
    print (i)
```

: خروجی مثال بالا می شود :

```
H
e
l
l
o
```

در مثال بالا ابتدا متغیری با نام message ایجاد می کنیم . سپس مقدار Hello را به آن اختصاص می دهیم . اکنون این بار به جای اینکه درون اعضای یک لیست برای تکرار حلقه بگردیم . کاراکترهای متغیر را انتخاب می کنیم . در مثال بالا هر بار یکی از کاراکترهای عبارت Hello از متغیر message درون متغیر i ریخته می شود و به ترتیب چاپ می گردد .

ایجاد حلقه از طریق تکرار بین اعداد

برای ایجاد حلقه از طریق توالی بین اعداد ، تابع درون ساخت range بسیار کارآمد است . تابع range لیستی از اعداد را ایجاد می کند و ساختار دستوری آن به شکل زیر می باشد

```
range (start, end, step)
```

اگر مقدار start داده نشود ، شروع اعداد از صفر خواهد بود . نکته قابل توجه در پایتون این است که در بیشتر موارد ما از مقدار صفر شروع خواهیم کرد .

برای مثال ایندکس یک لیست و یک تاپل از صفر شروع می شود . در هنگام استفاده از متد format برای رشته موقعیت پارامترها هم از صفر آغاز می شود . در هنگام استفاده از تابع range اگر که مقدار start تعیین نشود ، اعداد از ایندکس صفر ایجاد می شوند . step چگونه ؟ اگر مقدار step تعیین نگردد یک لیست متوالی و پشت سرهم از اعداد ایجاد خواهند شد . (برای مثال step مقدار ۱ در نظر گرفته می شود) . مقدار end بایستی حتماً تعیین گردد . هرچند که یک نکته عجیب در باره تابع range وجود دارد و اینکه مقدار تعیین شده end هیچ وقت بخشی از لیست ایجاد شده اعداد نخواهد بود . برای نمونه :

```
range (5)
```

لیستی از اعداد را به صورت زیر ایجاد می کند

```
[0, 1, 2, 3, 4]
```

```
range (3, 10)
```

لیستی از اعداد را به صورت زیر ایجاد می کند

```
[3, 4, 5, 6, 7, 8, 9]
```

```
range (4, 10, 2)
```

لیستی از اعداد به صورت زیر ایجاد می کند

```
[4, 6, 8]
```


برای مشاهده نحوه عمل کرد تابع range در یک عبارت for مثال زیر را اجرا کنید :

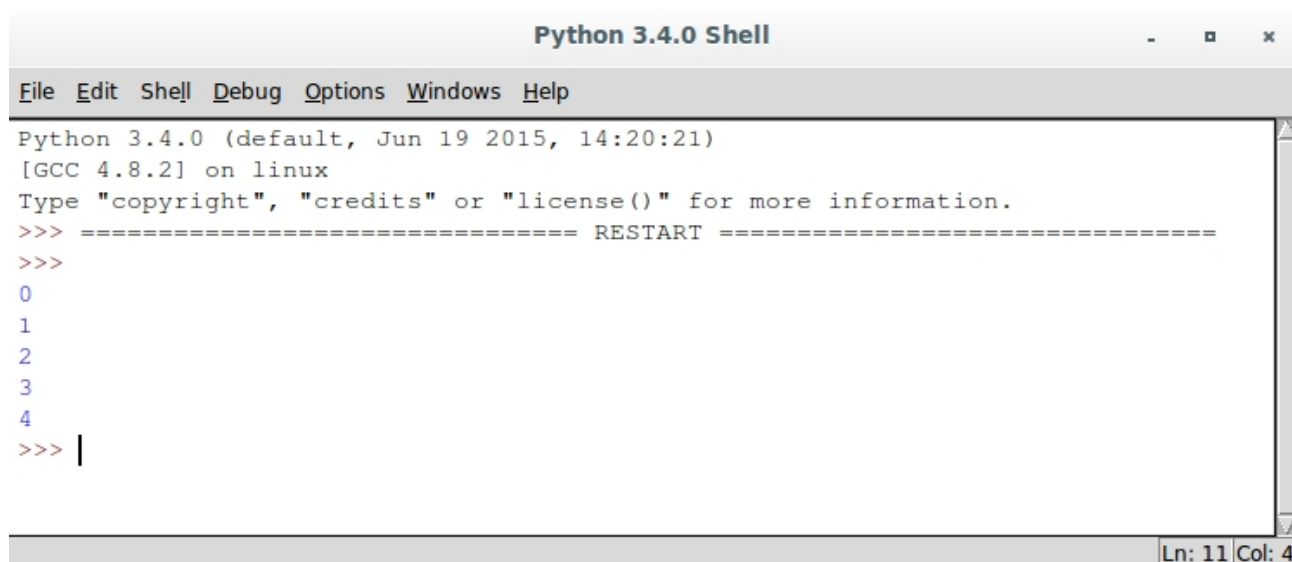
```
for i in range (5) :  
    print (i)
```


در مثال بالا ابتدا با استفاده از تابع range لیستی از اعداد به صورت زیر ایجاد می‌شود :

```
[0, 1, 2, 3, 4]
```

سپس چون حلقه for را بکار گرفته ایم ، تک تک این اعداد به ترتیب درون متغیر i ریخته می‌شوند و با استفاده از تابع print چاپ می‌شوند .

حلقه while

عبارت کنترل جریان دیگر که استفاده خواهیم کرد حلقه while می باشد . همانطور که از نام while بر می آید یک حلقه به صورت تکراری دستورالعمل های درون حلقه را اجرا می کند

!!!!!! تا زمانی که !!!!!!! برخی شرایط معتبر باقی بماند . ساختار دستوری حلقه while به صورت زیر می باشد :

while : شرط برقرار باشد

این کار را انجام بده

بیشتر اوقات وقتی که از یک حلقه while استفاده می کنیم نیاز به یک کانتر یا شمارنده برای عمل کرد درست حلقه خواهیم داشت . این شمارنده را counter می نامیم . شرط حلقه مقدار counter را ارزیابی کرده تا تشخیص دهد که آیا از مقداری بخصوص بزرگ تر یا کوچکتر است . اگر اینگونه بود حلقه اجرا می شود در غیر این صورت حلقه پایان می پذیرد . یک مثال همیشه گویاتر خواهد بود . به مثال زیر توجه کنید :

```
counter = 5
while counter > 0:
    print ('Counter = ', counter)
    counter = counter - 1
```



```
Python 3.4.0: while-loop.py - /home/shariatimehr/Desktop/while-loop.py
File Edit Format Run Options Windows Help
counter = 5
while counter > 0:
    print ("Counter = ",counter)
    counter = counter - 1
|
Ln: 6 Col: 0
```

در مثال بالا ابتدا یک مقدار پیش فرض در اینجا 5 به counter می دهیم . سپس در حلقه شرط می کنیم که تا وقتی که که مقدار counter از عدد صفر بزرگ تر است حلقه ادامه پیدا کند .

در ادامه بلوک اصلی حلقه که خروجی آن می باشد را چاپ می کنیم . در اینجا با استفاده از تابع print مقدار کنونی counter را در خروجی چاپ می کنیم . در این شرایط برای اینکه حلقه ما بی پایان نباشد در خط آخر هر دفعه یک مقدار از counter کم می کنیم تا پس از چند بار اجرا مقدار آن صفر شود و دیگر حلقه ادامه نیابد .

```
Python 3.4.0 Shell
File Edit Shell Debug Options Windows Help
Python 3.4.0 (default, Jun 19 2015, 14:20:21)
[GCC 4.8.2] on linux
Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>> ===== RESTART =====
>>>
Counter = 5
Counter = 4
Counter = 3
Counter = 2
Counter = 1
>>> |
Ln: 11 Col: 4
```


کلمه کلیدی break

زمانی که با حلقه ها کار می کنیم ، گاهی اوقات نیاز است تا در صورت بوجود آمدن یک شرط خاص از کل حلقه خارج شویم . به این منظور از کلمه کلید break استفاده می کنیم . برنامه زیر را اجرا کنید تا با نحوه عمل کرد break آشنا شوید .

```
j=0
for i in range(5):
    j=j+2
    print ('i = ', i, ' j = ', j)
    if j == 6:
        break
```

A screenshot of a Python 3.4.0 IDE window titled "Python 3.4.0: break.py - /home/shariatimehr/Desktop/break.py". The window has a menu bar with "File", "Edit", "Format", "Run", "Options", "Windows", and "Help". The main text area contains the following code:

```
j=0
for i in range(5):
    j=j+2
    print ('i = ', i, ' j = ', j)
    if j == 6:
        break
```

The code is color-coded: "for" is orange, "in" is blue, "range" is green, "j=j+2" is blue, "print" is green, and "if" is orange. The status bar at the bottom right shows "Ln: 1 Col: 0".

در مثال بالا ابتدا به متغیر j مقدار پیش فرض صفر را می دهیم . سپس یک حلقه for ایجاد می کنیم . در این حلقه با استفاده از تابع range که قبلاً توضیح دادیم لیست از اعداد را ایجاد می کنیم و برای چاپ ترتیبی حلقه درون متغیر i می ریزیم .

در خط بعد متغیری با نام `j` تعریف می‌کنیم و هر بار مقدار آن را بعلاوه دو می‌کنیم. چون مقدار پیش‌فرض آن صفر است بار اول مقدار `۲` بار دوم مقدار `۴` بار سوم مقدار `۶` و

...

در خط بعدی با استفاده از تابع پرینت مقدار کنونی دو متغیر `i` و `j` را چاپ می‌کنیم.

نکته مهم این برنامه این است که اگر مقدار متغیر `j` برابر `۶` شد (`if j == 6`)، با

استفاده از کلمه کلید `break` حلقه پایان پذیرد. پس خروجی به صورت زیر حاصل

می‌شود :

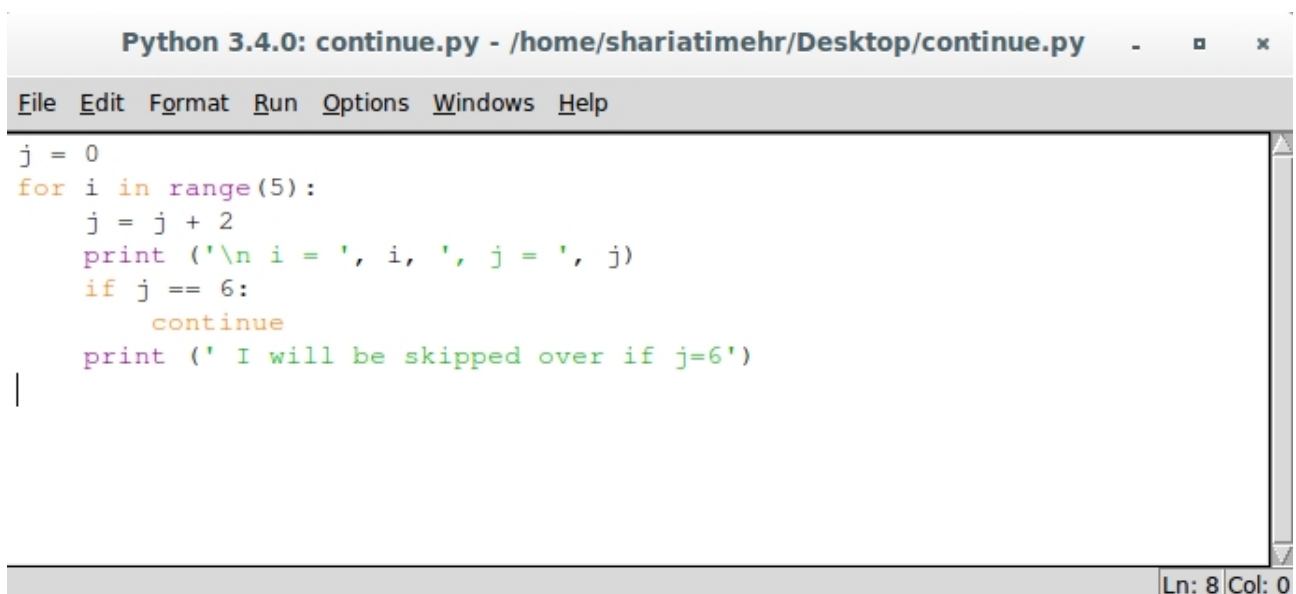
```
Python 3.4.0 Shell
File Edit Shell Debug Options Windows Help
Python 3.4.0 (default, Jun 19 2015, 14:20:21)
[GCC 4.8.2] on linux
Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>> ===== RESTART =====
>>>
i = 0 j = 2
i = 1 j = 4
i = 2 j = 6
>>> |
```


کلمه کلیدی continue

یک کلمه کلیدی دیگر برای ایجاد حلقه ها continue می باشد . وقتی که ما از continue استفاده می کنیم ، بقیه حلقه که پس از continue آمده فقط برای همان تکرار نادیده گرفته می شود . مثال زیر را بررسی و تحلیل کنید :

```
j = 0
for i in range(5):
    j = j + 2
    print ('\n i = ', i, ', j = ', j)
    if j == 6:
        continue
    print (' I will be skipped over if j=6')
```



```
Python 3.4.0: continue.py - /home/shariatimehr/Desktop/continue.py
File Edit Format Run Options Windows Help

j = 0
for i in range(5):
    j = j + 2
    print ('\n i = ', i, ', j = ', j)
    if j == 6:
        continue
    print (' I will be skipped over if j=6')

Ln: 8 Col: 0
```


در مثال بالا وقتی که مقدار j برابر ۶ می شود عبارت آخر چاپ نمی شود ولی در بقیه حالات عبارت زیر چاپ می شود :

I will be skipped over if j=6

```
Python 3.4.0 Shell
File Edit Shell Debug Options Windows Help
Python 3.4.0 (default, Jun 19 2015, 14:20:21)
[GCC 4.8.2] on linux
Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.
>>> ===== RESTART =====
>>>
i = 0 , j = 2
I will be skipped over if j=6
i = 1 , j = 4
I will be skipped over if j=6
i = 2 , j = 6
i = 3 , j = 8
I will be skipped over if j=6
i = 4 , j = 10
I will be skipped over if j=6
>>> |
```

Ln: 20 Col: 4

عبارت کنترلی try, except

آخرین عبارت کنترلی که به آن خواهیم پرداخت try, except می باشد. این عبارت کنترلی، نحوه پردازش برنامه را در زمان مواجهه با خطاها کنترل می کند. ساختار دستوری آن به صورت زیر می باشد:

```
try:  
    یک کاری را انجام بده  
except:  
    در مواجهه با خطا کار دیگری را انجام بده
```

برای مثال:

```
try:  
    answer = 12/0  
    print (answer)  
except:  
    print ('An error occurred')
```

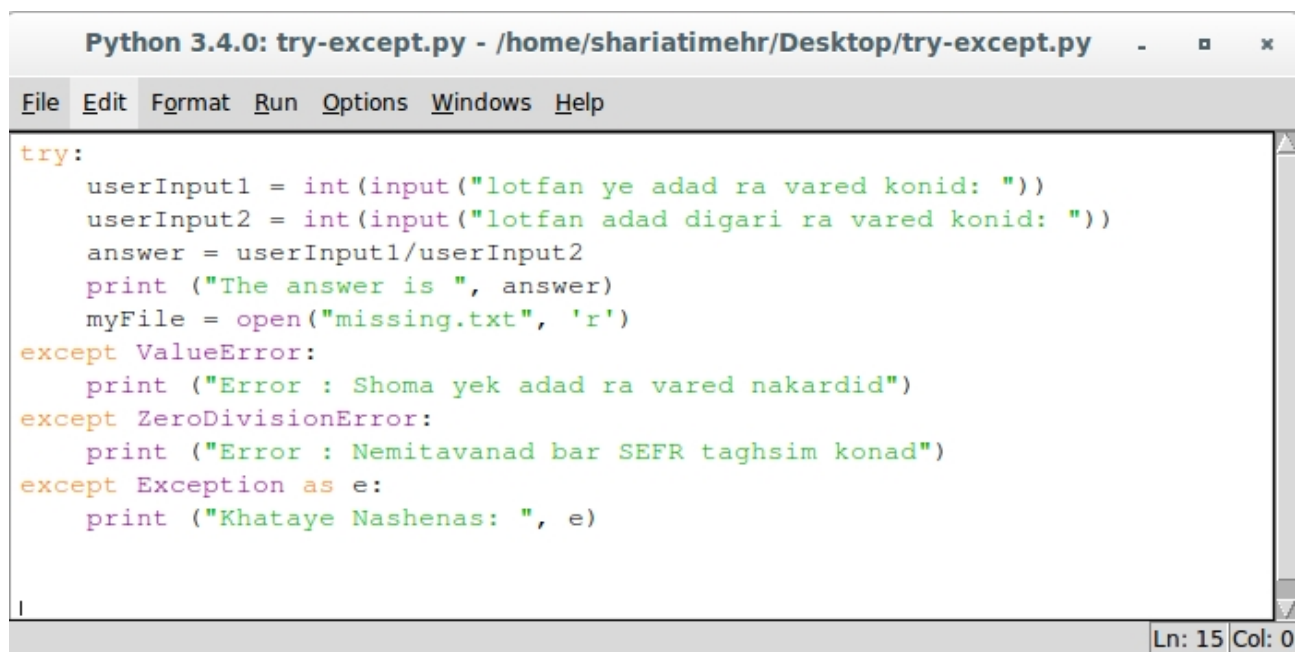
در حین اجرای برنامه بالا پیام خطای An error occurred چاپ می شود. چرا؟ به این دلیل که زمانیکه برنامه سعی می کند که عبارت `answer = 12/0` را اجرا کند نمی تواند چرا که اعداد بر صفر تقسیم نمی شوند. در نتیجه به جای نمایش باقی بلاک try نادیده گرفته می شود و بلاک except چاپ می شود. اگر که می خواهید پیام های خطای اختصاصی تری را به کاربران نمایش دهید می توانید نوع خطا را پس از کلمه کلیدی except اختصاص دهید. مثال زیر را امتحان کنید


```

try:
    userInput1 = int(input("lotfan ye adad
ra vared konid: "))
    userInput2 = int(input("lotfan adad
digari ra vared konid: "))
    answer = userInput1/userInput2
    print ("The answer is ", answer)
    myFile = open("missing.txt", 'r')
except ValueError:
    print ("Error : Shoma yek adad ra vared
nakardid")
except ZeroDivisionError:
    print ("Error : Nemitavanad bar SEFR
taghsim konad")
except Exception as e:
    print ("Khataye Nashenas: ", e)

```



```

Python 3.4.0: try-except.py - /home/shariatimehr/Desktop/try-except.py
File Edit Format Run Options Windows Help
try:
    userInput1 = int(input("lotfan ye adad ra vared konid: "))
    userInput2 = int(input("lotfan adad digari ra vared konid: "))
    answer = userInput1/userInput2
    print ("The answer is ", answer)
    myFile = open("missing.txt", 'r')
except ValueError:
    print ("Error : Shoma yek adad ra vared nakardid")
except ZeroDivisionError:
    print ("Error : Nemitavanad bar SEFR taghsim konad")
except Exception as e:
    print ("Khataye Nashenas: ", e)
Ln: 15 Col: 0

```

در عبارت بالا سه ساختار متفاوت خطا را بررسی کردیم.

